

فراخوان اقدام فوری

بازداشت کنشگران به دلیل اعتراض به قانون حجاب اجباری

سه مدافع حقوق زنان در ایران، به نام‌های منیره عربشاهی، یاسمن آریانی و مژگان کشاورز، در اوایل بهار امسال به شکل خودسرانه دستگیر شده و از آن تاریخ در زندان شهر ری، در کرج، در بازداشت به سر می‌برند. این سه نفر، صرفاً به دلیل فعالیت علیه قانون آزارگر حجاب اجباری، به جرایمی شامل «تشویق و فراهم نمودن موجبات فساد و فحشا» از طریق تبلیغ «کشف حجاب» متهم شده‌اند. هر سه زن زندانی عقیدتی محسوب می‌شوند.

اقدام شما موثر است؛ به زبان و قلم خودتان نامه بنویسید یا از متن زیر الگوبرداری کنید.

رئیس قوه قضائیه، ابراهیم رئیسی

دفتر نمایندگی دائم ایران در مقر سازمان ملل در ژنو

C/o Permanent Mission of Iran to the UN

Chemin du Petit-Saconnex 28

1209 Geneva, Switzerland

جناب آقای رئیسی،

سه مدافع حقوق زنان به نام‌های منیره عربشاهی، یاسمن آریانی و مژگان کشاورز از اوایل بهار امسال، بدون دسترسی به وکیل، در بازداشت به سر می‌برند. این سه نفر در ارتباط با ویدئویی دستگیر شده‌اند که به طور گسترده در شبکه‌های اجتماعی پخش شده بود. در آن ویدئو، که در «روز جهانی زن» در سال گذشته ضبط شده، این سه زن، بدون روسری، در حال گل دادن به مسافران زن در یکی از قطارهای متروی تهران دیده می‌شوند و از امیدشان به احقاق حقوق زنان در ایران حرف می‌زنند. این زنان صرفاً به دلیل اعتراض صلح‌آمیز به قانون تحقیرآمیز و تبعیض‌آمیز حجاب اجباری، به جرایم سنگینی متهم شده‌اند. تعقیب کیفی این افراد بخشی از اقدامات سرکوبگرانه‌ی گسترده‌تری است که از اوایل زمستان سال ۱۳۹۷ برای برخورد با آن دسته از مدافعان حقوق زنان که علیه قانون حجاب اجباری کارزار می‌کنند در پیش گرفته شده است.

یاسمن آریانی، به دنبال دستگیری‌اش در ۲۱ فروردین، به مدت ۹ روز در بازداشتگاه وزرای تهران در سلول انفرادی به سر برده و در طول این مدت، بدون حضور وکیل مورد بازجویی‌های پیاپی قرار گرفته است. بازجویان همچنین به او فشار آوردند تا «اعتراف» کند که «عناصر اپوزیسیون» در خارج کشور او را به فعالیت‌های حقوق بشری برانگیخته‌اند و اعلام کند که «توبه» کرده و از فعالیت‌های خود «ابراز ندامت» می‌کند.

در تاریخ ۵ تیر ۱۳۹۸، این مدافعان حقوق زنان را از زندان شهر ری برای تفهیم اتهام به شعبه‌ی ۲۸ دادگاه انقلاب تهران بردند. به آن‌ها اجازه‌ی دسترسی به وکیل داده نشد، و قاضی دادگاه به آن‌ها اعلام کرد که فقط هنگام درخواست تجدید نظر در حکم‌شان می‌توانند وکیل داشته باشند. این زندانیان گفته‌اند که قاضی با آن‌ها بدرفتاری کرده و گفته است: «به نظر همه‌تان معتادید» و «پدر همه‌تان را در می‌آورم». اتهامات وارده به این افراد، در رابطه با اعتراض فعالانه‌ی آن‌ها به قانون آزارگر حجاب اجباری، شامل «اجتماع و تبانی علیه امنیت ملی»، «تبلیغ علیه نظام» و «تشویق و فراهم نمودن موجبات فساد» از طریق تبلیغ «کشف حجاب» است. یاسمن آریانی با اتهام دیگری مبنی بر «توهین به مقدسات اسلام» نیز روبه‌رو شده است. حمایت منیره عربشاهی از حقوق کارگران نیز به عنوان اقدام «مجرمانه» در نظر گرفته شده است.

این جانب مصرانه از شما درخواست می‌کنم که منیره عربشاهی، یاسمن آریانی و مژگان کشاورز را بی‌درنگ و بدون قید و شرط آزاد کنید، چرا که هر سه زندانی عقیدتی محسوب می‌شوند و صرفاً به دلیل فعالیت‌های حقوق بشری‌شان به زندان افتاده‌اند. خواهشمندم کسب اطمینان کنید که این افراد، تا زمان آزادی‌شان، از حق ارتباط مستمر با خانواده‌های خود و انتخاب وکیل مورد نظرشان برخوردار می‌شوند. همچنین، مصرانه از شما درخواست می‌کنم جرم‌انگاری فعالیت‌های مدافعان حقوق زنان، از جمله کسانی که به شکل صلح‌آمیز به قانون حجاب اجباری اعتراض می‌کنند، را متوقف کرده و قانون حجاب اجباری را ملغا کنید.

با احترام

AMNESTY
INTERNATIONAL

اطلاعات تکمیلی

۱۷ اسفند ۱۳۹۷ (۸ مارس ۲۰۱۹) ویدئویی به طور گسترده در شبکه‌های اجتماعی پخش شد که نشان می‌داد منیره عربشاهی، یاسمن آریانی و مژگان کشاورز، بدون روسری، در حال گل دادن به مسافران زن در یکی از قطارهای متروی تهران هستند و از امیدشان به احقاق حقوق زنان در ایران حرف می‌زنند. در آن ویدئو، یاسمن آریانی به زن باحجابی گل می‌دهد و ابراز امیدواری می‌کند که یک روز هردو بتوانند در کنار هم در خیابان قدم بزنند: «من بدون حجاب و شما با حجاب.»

به دنبال انتشار این ویدئو، نیروهای امنیتی یاسمن آریانی را ۲۱ فروردین ۱۳۹۸ در منزل خانواده‌اش در تهران دستگیر کردند. روز بعد، ۲۲ فروردین، مادرش منیره عربشاهی که برای پیگیری وضعیت دخترش به بازداشتگاه وزرای تهران رفته بود، بازداشت شد. ۵ اردیبهشت ۱۳۹۸، نیز مژگان کشاورز، در مقابل چشم دختر ۹ ساله‌اش، به زور دستگیر شد.

این مدافعان حقوق زنان از حق دسترسی به وکلای مستقل و منتخب خود محروم شده‌اند؛ به این زندانیان گفته شده است که، به دلیل ماهیت «امنیتی» پرونده‌هایشان، تبصره‌ی ماده‌ی ۴۸ قانون آیین دادرسی کیفری شامل حال آن‌ها می‌شود. این تبصره افراد متهم به جرایم مربوط به «امنیت ملی» و برخی از جرایم سازمان‌یافته را ملزم می‌کند که وکیل خود را از فهرست وکلایی که به تأیید رئیس قوه‌ی قضائیه رسیده انتخاب کنند.

تعقیب کیفری این سه کنشگر بخشی از اقدامات سرکوبگرانه‌ی گسترده‌تری است که برای برخورد با آن دسته از مدافعان حقوق زنان که علیه قانون حجاب اجباری کارزار می‌کنند در پیش گرفته شده است. ۱۴ خرداد ۱۳۹۸، **فرشته دیدنی** دستگیر شد که هم‌اکنون در زندان شهر ری و در کنار زنان محکوم به جرایم سنگین و خشن نگهداری می‌شود. فرشته دیدنی ۵ تیر ۱۳۹۸ در جلسه‌ی دادرسی در شعبه‌ی ۲۶ دادگاه انقلاب تهران حاضر شد، اما از اتهامات وارد شده به او اطلاعی در دست نیست. ۱۱ خرداد ۱۳۹۸، **صبا کردافشاری** دستگیر شده و تا ۲۱ خرداد در سلول انفرادی در بازداشتگاه وزرای تهران نگهداری شد و بعد از آن به زندان شهر ری انتقال یافت.

در سال‌های اخیر، جنبش رو به رشدی در ایران برای مقابله با حجاب اجباری شکل گرفته است؛ زنان و دختران در مکان‌های عمومی می‌ایستند و در حال سکوت، روسری‌های خود را که بر سر چوبی آویخته‌اند در هوا تکان می‌دهند، عکس‌ها و ویدئوهایی از خودشان در حال قدم زدن بدون حجاب در خیابان‌ها منتشر می‌کنند و با کارزارهای اینترنتی مانند «دوربین من اسلحه من»، «چهارشنبه‌های سفید» و «آزادی‌های یواشکی» همکاری می‌کنند. این کارزارها از زنان دعوت کرده‌اند تا با پوشیدن روسری‌های سفید در روزهای چهارشنبه و یا پیاده‌روی بدون حجاب اعتراض خود را به قانون حجاب اجباری اعلام کنند و پیرامون آزار و اذیت و تعارض مداوم به زنان و دختران در خیابان‌های ایران در نتیجه قانون حجاب اجباری اطلاع‌رسانی کنند. مقام‌ها و مسئولان ایرانی از توان و پویایی این جنبش احساس خطر کرده و برای مقابله با آن به سرکوبگری روی آورده‌اند. از آغاز سال گذشته‌ی میلادی تاکنون، ده‌ها مدافع حقوق زنان، از جمله چهار مرد، بازداشت شده‌اند. بعضی از این افراد مورد شکنجه قرار گرفته و به دنبال برگزاری محاکمات به شدت غیرمنصفانه، به تحمل حبس یا شلاق محکوم شده‌اند. ۴ اسفند ۱۳۹۶، نیروی انتظامی در یک بیانیه‌ی رسمی هشدار داد که زنانی که به اعمال قانون تبعیض‌آمیز و آزارگر حجاب اجباری اعتراض می‌کنند از این پس به ارتکاب «تشویق و فراهم نمودن موجبات فساد» متهم می‌شوند؛ ارتکاب چنین جرمی می‌تواند تا ده سال زندان به دنبال داشته باشد. (برای اطلاعات بیشتر درباره حجاب اجباری، به **گزارش «عفو بین‌الملل»** در این زمینه توجه کنید.)

مجرم انگاشتن زنان و دخترانی که از رعایت حجاب خودداری می‌کنند نهایت تبعیض است. قانون حجاب اجباری ناقض مجموعه‌ی وسیعی از حقوق انسانی، از جمله حق برابری، حق حفظ حریم شخصی و حق آزادی بیان و عقیده است. این قانون زنان و دختران را تحقیر و آنان را از منزلت انسانی و عزت نفس‌شان تهی می‌کند.

